

УДК 332.146

DOI dx.doi.org/10.30970/vir.2018.45.0.3369

ОСНОВНІ ПІДХОДИ ЩОДО ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Юрій Матічин

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Університетська, 1, м. Львів, Україна, 79000, тел. (032) 239-46-03,
e-mail: thematichyn@gmail.com*

У дослідженні наведено проаналізовано дефініцію та здійснено класифікацію основних підходів щодо визначення поняття «інвестиційна привабливість підприємства». Визначено основні фактори впливу на інвестиційну привабливість підприємства, сформульовано мету, основні завдання та функції управління інвестиційною привабливістю підприємства.

Основний акцент ставиться на зацікавленість потенційного інвестора. Тому трактування інвестиційної привабливості має враховувати інтереси і того, хто вкладає капітал в обране підприємство, й інтереси самого підприємства.

Оскільки в статті йдеться про туристичні підприємства, то термін «інвестиційна привабливість» більш широко розглядається в контексті саме цих підприємств.

Акцентується увага на неоднозначність вітчизняних науковців у підходах оцінки інвестиційної привабливості у туристичній сфері. Невизначена теоретична складова вносить певні труднощі у реалізації практичного застосування викладених методик. Найефективніший підхід до визначення поняття і завдань щодо інвестиційної привабливості туристичних підприємств України, який передбачає головні завдання: узагальнити визначення інвестиційної привабливості, проаналізувати сучасні методи та інвестиційну привабливість туризму, визначити шляхи створення успішного туристичного образу України у світі. Перспективи залучення потенційних інвесторів. Правильний підхід до інвестиційної політики, який дозволяє підприємству залучати необхідні кошти для розвитку бізнесу. Визначення інвестиційної привабливості, як основи величини рівня доходу, який може отримати інвестор, і мінімізації ризиків при вкладенні коштів.

Україна має ресурси і потенціал для активного розвитку туристичної індустрії. Україна може успішно користуватись методиками оцінки інвестиційної привабливості, використовуючи напрацьований досвід зарубіжних країн. Враховуючи особливості рівня економіки, географічного розташування, історичної спадщини всіх регіонів країни, є всі шанси вийти на гідний рівень у туристичній сфері і стати інвестиційно привабливою.

Звертається особлива увага на необхідність розробки і напрацювань перспектив щодо підвищення інвестиційної привабливості туризму в туристично-привабливих регіонах України.

Ключові слова: інвестиції; підприємство; інвестиційний потенціал; інвестиційна привабливість.

Один з найважливіших способів виходу з кризового стану і подальшого посткризового стабільного розвитку українських підприємств – залучення короткострокових і довгострокових інвестицій. Сучасний стан більшості підприємств України дозволяє стверджувати – будь-яке з них, перебуваючи на різних стадіях життєвого циклу, потребує інвестицій.

В умовах спаду інвестиційної активності і обмеженості ресурсів зовнішніх інвесторів підприємству необхідно володіти достатнім ступенем інвестиційної привабливості для вирішення завдання із залучення інвестиційного капіталу. Це пов'язано з тим, що за допомогою аналізу інвестиційної привабливості інвестор-здійснює обґрунтований вибір об'єкта інвестицій, виходячи з наявності достовірної інформації про стан об'єкта, на підставі, якої він може визначити пріоритети вкладень і вибрати регіон, галузь і підприємство, що створюють бажаний дохід з урахуванням можливого ризику.

Методики визначення інвестиційних рейтингів підприємств, розроблені провідними світовими рейтинговими агентствами, є закритими і не дозволяють потенційним інвесторам перевірити, дані про рівні інвестиційної привабливості. Також, більшість методик визначають тільки кредитний рейтинг і довели свою неспроможність в умовах світових економічних криз.

Сьогодні оцінці інвестиційної привабливості підприємств як структурних елементів інвестиційного ринку країни, в науковій літературі приділяється недостатньо уваги, в той час як питання аналізу інвестиційної привабливості суб'єктів України, галузей економіки і окремих інвестиційних проектів опрацьовані досить детально.

Ці питання знайшли широке відображення в дослідженнях багатьох українських і закордонних вчених-економістів: Л. М. Алексеєнко [2], Г. В. Козаченко [8], Н. П. Макарій [11], С. Д. Супрун, С.В. Юхимчик [14], В. А. Машкін [11], В. А. Пахомов [15], С. С. Донцов [6], Н. Ю. Трясціна [21], Е. Маленко, В. Хазанов [12], В. Г. Федоренко [22], Е. Ю. Хрустальов [7] та ін.

Серед недостатньо вивчених питань аналізу інвестиційної привабливості підприємств необхідно зазначити відсутність комплексного підходу з врахування динаміки змін середовища її формування, а також інтереси всіх учасників інвестиційного процесу.

В іноземній економічній літературі визначення інвестиційної привабливості підприємств здійснюється на основі способів, призначених для аналізу діяльності підприємств в умовах розвинених економік країн Західної Європи, США і Японії, що ускладнює їх практичне використання в сучасній Україні. Сучасні методи оцінки інвестиційної привабливості, розроблені в українських реаліях, дозволяють виконувати інвестиційний аналіз підприємств на основі бухгалтерського і ринкового підходів, які не враховують впливу регіональних і галузевих особливостей. Таким чином, багато аспектів аналізу інвестиційної привабливості підприємств залишилися недостатньо опрацьованими.

Необхідність теоретичного і практичного вирішення проблеми вдосконалення існуючих підходів до оцінки та управління інвестиційною привабливістю підприємств різних галузей національної економіки, згідно з різними інвестиційними цілями та інтересів всіх учасників інвестиційного процесу, обумовило вибір теми, мети і завдання дослідження.

Мета цього дослідження у розробці методичних підходів щодо інвестиційного аналізу господарюючих суб'єктів на основі комплексного

механізму оцінки інвестиційної привабливості підприємств, що базується на сучасній теорії інвестицій.

Розлога дефініція терміна «інвестиції» в українській та закордонній літературі пояснюється широтою сутнісних рис цієї доволі складної економічної категорії. У сучасній економічній теорії категорія «інвестиції» (від лат. слова «invest» – вкладати) це процес вкладення капіталу з метою його збільшення.

Закон України «Про інвестиційну діяльність» (ст. 1) визначає інвестиції як усі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (дохід) або досягається соціальний ефект [1].

У праці «Інвестиції» американського економіста, нобелівського лауреата з економіки У. Шарпа, інвестиція трактується: «Розлучитися з грошми сьогодні з тим, щоб отримати їх більшу суму в майбутньому» [23].

«Інвестиція – це спосіб розміщення капіталу, який має забезпечити збереження або зростання суми капіталу», – визначають американські економісти Л. Гітман і М. Джонк [4].

В. Я. Шевчук та П. С. Рогожин зазначають, що в основі інвестиції фінансове та економічне визначення. За фінансовим визначенням інвестиції – це всі види активів (коштів), що вкладаються в господарчу діяльність із метою отримання доходу. За економічним визначенням, інвестиції – це видатки на створення, розширення, реконструкцію та технічне переозброєння основного капіталу, а також не пов'язані з цим зміни оборотного капіталу, оскільки зміни в товарно-матеріальних засадах здебільшого залежать від руху видатків на основний капітал [24]. У визначенні не врахована така особливість інвестиції, як направлятися на закупівлю прибуткових цінних паперів, акцій інших підприємств чи придбання великої партії матеріалів у зв'язку з інфляційними очікуваннями та ін. Ці операції ніяк не пов'язані з основним капіталом.

Тісно пов'язана з категорією «інвестиції» категорія попиту на капітал – «інвестиційна привабливість». Інвестиційна привабливість – це економічна категорія або поєднання різних об'єктивних ознак, засобів, можливостей, обумовлюють в сукупності потенційний платоспроможний попит на інвестиції в певній країні, регіоні, галузі, оцінюючи які інвестор приймає рішення про доцільність вкладення грошових коштів [16].

Інвестиційна привабливість регіону – це сукупність регіональних об'єктивних передумов для інвестування. Кількісно вона виражається в обсязі капітальних вкладень, які можуть бути залучені в регіон виходячи з властивих йому інвестиційного потенціалу та рівня некомерційних інвестиційних ризиків. Рівень інвестиційної привабливості виступає як інтегральний показник, у якому втілений різноспрямований вплив показників інвестиційного потенціалу та інвестиційного ризику.

Інвестиційна привабливість галузі – це сукупність різних об'єктивних ознак, властивостей, засобів і можливостей: платоспроможний попит на капіталоформуючі інвестиції конкретної галузі.

Т. Г. Васильців, О. І. Іляш та Н. Г. Міценко описують інвестиційну привабливість як інтегровану характеристику окремих підприємств – об'єктів майбутнього інвестування з позиції перспективності розвитку, обсягів і збуту продукції, ефективності використання активів, їх ліквідності, платоспроможності та фінансового стану [3].

С. Гуткевич трактує термін інвестиційної привабливості як інтегральну сукупність критеріїв дійсності умов та факторів, які забезпечують зацікавленість інвесторів у вкладенні капіталу [5].

З. Котляр та М. Акімов визначає інвестиційну привабливість як розподіл фактичних обсягів залучених інвестицій у регіон [17].

К. Тітов трактує так термін інвестиційна привабливість – це встановлення стійкого сукупного економічного ефекту від виробничо-господарської діяльності [17].

В. В. Ковальов визначає інвестиції як відмова від витрат в сьогодні, для досягнення очікуваного більшого доходу і великих (сумарно з існуючими в сьогодні) витрат, завдяки зростаючим доходам [5].

Також, В. В. Ковальов пише про те, що Кейнс Д. М. до певної ступеня прирівнював інвестиції до заощаджень. Зокрема він писав про тому, що люди прагнуть зберігати заощадження в грошовій формі. Проблема в тому, що не всі заощадження фізичних осіб перетворюються інвестиції. Це велике допущення, яке робить Кейнс Д. М [5].

Е. І. Крилов, В. М. Власова визначали інвестиційну привабливість як економічну характеристику, обумовлену фінансовим станом (його стійкістю), його здатністю оплачувати поточні витрати, його розвитком на основі збільшення прибутковості капіталу, рівнем якості вироблених товарів і їх конкурентоспроможністю [10].

І. В. Сергєєв трактує поняття інвестиційної привабливості як сукупність таких показників як перспективність, прибутковість, ефективність, прагнення знизити ризик інвестицій в розвиток [18].

І. С. Крадін характеризує інвестиційну активність як частину ділової активності, оскільки завдання не тільки в тому, щоб отримати капітал від інвестора, але розпорядитися ним, отримати прибуток. Інвестиції або інвестиційні ресурси – це капітал, призначений для виробництва товарів і послуг [9].

Н. В. Смирнова описує інвестиційну привабливість як оцінку об'єктивних можливостей стану об'єкта і напрямів інвестування, яка формується при підготовці прийняття рішення інвестором [19].

М. М. Станєкова вважає, що інвестиційна привабливість – це наявність економічного ефекту (доходу) від вкладень вільних грошових коштів в корпоративні цінні папери при мінімальному рівні ризику. Оцінювати інвестиційну привабливість можна за допомогою показників ринкової активності [20].

Н. А. Цуцкіх характеризує поняття інвестиційна привабливість наступним чином: інвестиційна привабливість підприємства має на увазі високоприбуткову

діяльність, що дозволяє досягти цілей інвестора [25]. Її пов'язують з отриманням економічних вигод від вкладення коштів, за відсутності великих ризиків, як головних показників розглядаються чистий прибуток і рентабельність інвестованого капіталу. Під регіональної інвестиційної привабливістю розуміють обсяги залучених інвестицій та їх розподіл, а також вона може визначатися як безліч чинників і обмежень, об'єктивно обумовлюють темпи надходження інвестицій.

Таким чином, інвестиційна привабливість є узагальненою характеристикою сильних і слабких сторін різних об'єктів по критеріям, сформованим інвестором. Вона може відображати його потенційний інтерес, а також територіальні чинники виробництва і збуту продукції, що пов'язано, по-перше, з інвестиційним кліматом регіону, по-друге, з показниками ефективності реалізації інвестиційних проектів.

Зазвичай інвестиційна привабливість об'єкта визначається в вигляді рангу, що відображає його місце в рейтинговому ряду, який включає потенціал і обмеження його реалізації, що відбиваються в характеристиці ризиків. Комплексна оцінка інвестиційної привабливості підприємств враховує основні виробничо-економічні показники їх роботи при прогнозуванні інвестиційних вкладень. Її відмінною рисою є те, що при оцінці беруться до уваги особливості та можливості розвитку галузі, в якій функціонує господарюючий суб'єкт [16].

Ле Тхі Тхуй Нга розглядає інвестиційну привабливість як сукупність об'єктивних фінансово-економічних характеристик, значень і показників стану об'єкта на конкретну дату, відповідають вимогам кожного типу інвесторів у співвідношенні «дохідність-ризик» для інвестування у відповідні категорії об'єктів за умови досягнення цілей інвестора протягом певного періоду часу [26].

Дослідження методик аналізу і оцінки інвестиційної привабливості, що застосовуються в закордонному й українському досвіді, дозволяє виділити такі основні підходи до інвестиційного аналізу:

- ринковий підхід, заснований на аналізі ринкових показників цінних паперів та вивченні динаміки курсової вартості. З метою дослідження динаміки курсової вартості емітованих цінних паперів здійснюється побудова графіків залежності ціни цінних паперів від часу;
- вартісний підхід, заснований на використанні концепцій управління вартістю підприємства;
- фінансовий підхід, заснований на аналізі фінансових показників функціонування досліджуваних підприємств.

Необхідно відзначити, що ринковий підхід здійснюється на основі фундаментального і технічного аналізу досліджуваного об'єкта інвестицій.

Фундаментальний аналіз ґрунтується на оцінці емітента: його доходів, положення на ринку, в основному через показники обсягу продажів, активів і пасивів підприємства. При цьому, розраховується норма прибутку на власний капітал і інші показники, що характеризують ефективність діяльності підприємства. Базою аналізу є вивчення балансів, звітів про прибутки і збитки,

інших матеріалів, опублікованих підприємством. Згідно дослідження, зроблено висновок, що фундаментальний аналіз характеризується як ознаками фінансового, так і ринкового підходів.

Технічний аналіз ринку цінних паперів базується на трьох принципах – відображення, тренда, повторюваності. Принцип відображення означає, що всі події, що відбуваються (економічні, політичні, соціальні, психологічні та ін.) відображаються в цінах. Ціни фінансових активів змінюються під впливом сукупності факторів інвестиційного ринку, в тому числі і заздалегідь не піддаються кількісному вираженню (математичному опису).

Вивчення економічної літератури дозволило виділити також підхід до оцінки інвестиційної привабливості підприємств на основі аналізу систематичних інвестиційних ризиків, однакових для всіх учасників інвестиційної діяльності та форм інвестування. Інвестиційні ризики визначаються факторами, на які інвестор при виборі об'єктів інвестування не може вплинути, і поділяються на: зовнішньоекономічні ризики, що виникають зі зміною ситуації у зовнішньоекономічній діяльності; внутрішньоекономічні, ризики, пов'язані зі зміною внутрішнього економічного середовища.

На основі аналізу економічного інструментарію існуючих підходів виділимо їх особливості, а також виявимо їх основні недоліки:

Ринковий підхід заснований на аналізі зовнішньої інформації про підприємство, що дозволяє оцінити як зміна ринкової вартості її акцій, так і величини виплачуваних дивідендів шляхом розрахунку наступних показників:

- загального доходу на вкладення в акції підприємства;
- ринкової доданої вартості на акціонерний капітал;
- відношення ринкової капіталізації до капіталу;
- середньозваженої вартості капіталу.

Аналіз методології ринкового підходу дозволив зробити висновок, що підхід не може застосовуватися по відношенню до підприємств, які не розмістили свої акції на ринку цінних паперів. Крім того, оцінка інвестиційної привабливості виключно за ринковими котуваннями акцій може застосовуватися тільки портфельними інвесторами або для розрахунку повернення коштів на вкладений капітал акціонерами.

2. Фінансовий підхід заснований на аналізі внутрішньої інформації і використовує механізми аналізу економічної діяльності. Основні показники, що використовуються для такої оцінки, розраховуються на підставі даних бухгалтерської та управлінської звітностей досліджуваного підприємства:

- вартість чистих активів;
- грошові потоки підприємства;
- чистий прибуток;
- залишкова прибуток;
- економічна додана вартість;
- акціонерна додана вартість;
- бухгалтерський повернення на вкладений капітал.

Методологія цього підходу передбачає такий інструментарій:

- оцінка стану грошових коштів та інших активів, здійснюється для виявлення причин росту кредиторської і дебіторської заборгованостей, відволікання коштів в банківський оборот і виявлення резервів вдосконалення розрахункової політики;

- оцінка структури джерел коштів та їх використання (аналіз динаміки, структури та складу власних і позикових коштів на основі коефіцієнта незалежності і за допомогою визначення частки короткострокових кредитів в структурі капіталу підприємства);

- оцінка формування і використання основних засобів (виявлення тенденцій показників ставлення вартості придбаних засобів до загальної вартості основних засобів і до валюти балансу, а також коефіцієнта фондівіддачі);

- оцінка запасів і витрат (дослідження показників виробничих запасів, незавершеного виробництва, готової продукції).

Дослідження економічного інструментарію дозволило виявити такі недоліки фінансового підходу: фінансові показники можуть значно відрізнятись від фактичного фінансового становища підприємства. У звітності може бути зафіксований збиток (або зменшення прибутку), що, згідно з методикою, повинно негативно відобразитися на інвестиційній привабливості підприємства. Але якщо збиток пов'язаний тільки з ситуацією, коли підприємство направляє значні кошти на реалізацію нових перспективних проектів, тоді фактично підприємство є привабливим для інвестора;

- в підході не враховується факт, що за рахунок використання різних методів обліку амортизації, оцінки вартості майна, валютних операцій, придбаних активів, нерідко реальні збитки, можуть трансформуватися в прибуток в офіційних фінансових звітах, і навпаки;

- дані, зазначені в бухгалтерській звітності, відображають фінансову ситуацію підприємства тільки на конкретний момент, при цьому не враховуються події, що відбуваються на підприємстві в міжзвітний період.

Також, необхідно зазначити, що однакові економічні показники підприємств різних галузей промисловості кардинально відрізняються, що не сприяє порівняльній оцінці.

Таким чином, інвестор стикається з необхідністю детального вивчення значного обсягу параметрів, пов'язаних з функціонуванням досліджуваних підприємств.

3. Комбінований підхід на основі фундаментального аналізу поєднує в собі методологію ринкового і фінансового підходів оцінки інвестиційної привабливості.

До основних показників цього методу відносяться:

- коефіцієнт, що зіставляє ціну акції з доходом на акцію;

- відношення ринкової капіталізації до виручки;

- відношення капіталізації підприємства до прибутку компанії до вирахування податку на прибуток, нарахованих відсотків кредитами і амортизації.

Таким чином, фундаментальний аналіз має недоліки ринкового і фінансових підходів, оскільки базується на їх методології. Також, дослідження ринкових економічних коефіцієнтів дозволило визначити, що:

- коефіцієнт відношення ціни акції до прибутку на акцію не може застосовуватися до підприємств, які працюють зі збитком;
- відношення ринкової капіталізації до виручки не враховує вплив рентабельності підприємства на ринкову капіталізацію.

4. Вартісний підхід в оцінці інвестиційної привабливості підприємства (VBM) реалізується за допомогою 3-х методів:

- методу доданої вартості акціонерного капіталу, впровадженого в науковий обіг американським економістом Альфредом Раппапортом (SVA);
- методики економічної доданої вартості Стерна-Стюарта (EVA);
- методу доданої ринкової вартості (MVA).

Аналіз доданої вартості як економічної категорії дозволив зробити висновок, що показник доданої вартості підприємства сам по собі є важливою комплексною оцінкою ефективності діяльності підприємства, адекватно відображає якість управління ним (якість менеджменту), його фінансову стабільність і майбутні очікування. Цей параметр реагує на будь-які зміни ситуації: зниження рентабельності випуску, погіршення платоспроможності, збільшення інвестиційного ризику, втрату конкурентної переваги. У багатьох закордонних і українських підприємствах (в основному великі підприємства, природні монополії, фінансово-промислові групи) ринкова вартість бізнесу є найважливішим об'єктом управління.

Аналіз економічної літератури з оцінки доданої вартості підприємства дозволив виділити такі недоліки розглянутого підходу:

- вартісний підхід це модель навколишньої дійсності; користь і порівняльна ефективність даного підходу визначаються тим, наскільки ефективно ця модель дозволяє користувачам цієї моделі пояснювати, передбачати і управляти подіями і процесами, що відбуваються у відповідній предметній області.

Як видно з визначень інвестиційної привабливості, описуваних авторами, багато його трактують по-різному, торкаючись різних елементів. Але, жодна з трактувань не є повним і, відповідно, повністю вірним. Загальна риса визначень – це те, що інвестиційна привабливість є характеристикою або системою характеристик, оцінюючи які інвестор приймає рішення про доцільності вкладення коштів, в підприємство, з метою отримання прибутку і при прагненні мінімізувати ризики.

Дослідження теоретичних аспектів інвестиційної привабливості підприємства, на основі аналізу існуючих визначень, дозволило класифікувати основні підходи до визначення поняття «інвестиційна привабливість підприємства», визначити основні безпосередні та опосередковані фактори впливу на інвестиційну привабливість підприємства та розглянути інвестиційну привабливість підприємства як об'єкт управління. У результаті проведеного дослідження сформовано визначення поняття «інвестиційна привабливість підприємства», виокремлено та проаналізовано переваги і недоліки основних

підходів аналізу інвестиційної привабливості: ринковий, фінансовий, комбінований і вартісний.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 р. №1560-ХІІ зі змінами від № 3370-IV (3370-15) від 19.01.2006 // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 22. – С. 184.
2. *Алексеевко Л. М.* Фінансові аспекти оцінки інвестиційної привабливості підприємства / Л. М. Алексеевко // Економічний форум. – 2009. – № 3. – С. 94–102.
3. *Васильців Т. Г.* Економіка малого підприємства: навчальний посібник / Т. Г. Васильців, О. І. Іляш, Н. Г. Міценко ; за ред. д-ра екон. наук Т. Г. Васильціва. – Київ : Знання, 2013. – 446 с.
4. *Гитман Л. Дж.* Основы инвестирования / Л. Дж. Гитман, М. Д. Джонк.; [пер. с англ. О. В. Буклемишев и др.] – Москва : Дело, 1999. – 991 с.
5. *Гуткевич С.* Формирование инвестиционной привлекательности аграрного сектора экономики : дисс. ... докт. экон. наук : спец. 08.07.02 «Экономика сельского хозяйства» / С. Гуткевич ; Национальный научный центр. – Киев, 2004. – 384 л.
6. *Донцов С. С.* Оценка инвестиционной привлекательности предприятия посредством анализа надежности его ценных бумаг / С. С. Донцов // Финансовый менеджмент. – 2010. – № 3. – С. 46–51.
7. *Иванов А. П.* Принципы и факторы определения инвестиционного рейтинга предприятий / А. П. Иванов, И. В. Сахарова, Е. Ю. Хрусталев // Консультант директора. – 2009. – № 12. – С. 31–37.
8. *Козаченко Г. В.* Управління інвестиціями на підприємстві : [монографія] / Г. В. Козаченко, О. М. Антіпов, О. М. Ляшенко, Г. І. Дібніс. – Київ: Лібра, 2007. – 368 с.
9. *Крадинов И. С.* Управление инвестициями в акционерных обществах открытого типа. Автореф. дис. канд. экон. наук: 08.00.05 / Крадинов И. С. – Хабаровск: 2000. – 27 с.
10. *Крылов Э. И.* Анализ финансового состояния и инвестиционной привлекательности предприятия: учеб. пособие / Крылов Э. И., Власова В. М., Егорова М. Г. – Москва : Финансы и статистика, 2003. – 192 с.
11. *Макарий Н. П.* Оцінка інвестиційної привабливості українських підприємств / Н. П. Макарий // Економіст. – 2010. – № 10. – С. 52–60
12. *Маленко Е.* Инвестиционная привлекательность и ее повышение / Е. Маленко, В. Хазанов // Автоматизация управления компаниями. – 2007 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.insapov.ru/investment-attraction.html>.
13. *Машкин В. А.* Управление инвестиционной привлекательностью реального сектора экономики региона / В. А. Машкин [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://bnews.narod.ru/economy/management.htm>.
14. *Супрун С. Д.* Оцінка ефективності інвестиційних проектів підприємств / С. Д. Супрун, С. В. Юхимчук // Фінанси України. – 2009. – № 4. – С. 82–87.
15. *Пахомов В. А.* Инвестиционная привлекательность предприятий – исполнителей контрактов как экономическая категория / В. А. Пахомов [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.cfin.ru/bandurin/article/sbrn08/16.shtml>.
16. *Понин А. С.* Управление процессом привлечения инвестиций в регионе / А. С. Понин. – Москва : РАГС, 2000. – С. 31
17. *Савіцька О.* Особливості залучення прямих іноземних інвестицій в економіку України / О. Савіцька, Т. Бай // Науковий вісник НЛТУ України. – 2014. – № 24. – С. 277–283.
18. *Сергеев И. В.* Организация и финансирование инвестиций : учеб. пособие – 2-е изд., перераб. и доп. / И. В. Сергеев, И. И. Веретенникова, В. В. Яновский. – Москва : Финансы и статистика, 2003. – 400 с.
19. *Смирнова Н. В.* Оценка инвестиционной привлекательности предприятия в условиях реструктуризации : автореф. / Смирнова Н. В. – Иваново : Ивановский гос. химико-технолог. ун-т, 2004. – 20 с.

20. Станекова М. М. Финансовый анализ / Станекова М. М. – Москва : Налог «Инфо», 2007. – 195 с.
21. Трясцина Н. Ю. Комплексная оценка инвестиционной привлекательности предприятий / Н. Ю. Трясцина [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.fin-izdat/journal/analiz/detali.php?ID=2888>.
22. Федоренко В. Г. Інвестування : [підручник] / В. Г. Федоренко. – Київ : Алерта. – 2006. – 443 с.
23. Шарп У. Ф. Инвестиции / Уильям Ф. Шарп, Гордон Дж. Александер, Джеффри В. Бейли ; пер. с англ. – Москва : Инфра-М, 2003. – 1028 с.
24. Шевчук В. Я. Основи інвестиційної діяльності / В. Я. Шевчук, П. С. Рогожин. – Київ : Генеза, 1997. – 384 с.
25. Цуцких Н. А. Анализ инвестиционной привлекательности ООО «ЛОТС» г. Владивосток // Цуцких Н. А. – Молодой ученый. – 2016. – №12. – С. 15–19.
26. Le Thi Thuy Nga. Investment attractiveness of Vietnam // Journal of Economic & Development, 2010. – № 28.

Стаття надійшла до редколегії 10.06.2018

Прийнята до друку 01.09.2018

BASIC APPROACHES ON EVALUATION OF INVESTMENT ATTRACTION OF ENTERPRISES

Yuriy Matichin

*Ivan Franko National University of Lviv,
1, Universytetska Str., Lviv, Ukraine, 79000, tel. (032) 239-46-03,
e-mail: thematichyn@gmail.com*

The research provides an analysis of the definition and categorization of the main approaches to the definition of «investment attractiveness of the enterprise». The main factors of influence on investment attractiveness of the enterprise are defined, the purpose, main tasks and functions of management of investment attractiveness of the enterprise are formulated.

The main focus is on the interest of a potential investor. Therefore, the treatment of investment attractiveness should take into account the interests of both those who invest in the selected enterprise and the interests of the enterprise itself. Since the article deals with tourist enterprises, the term «investment attractiveness» is more widely considered in the context of these enterprises.

The emphasis is placed on the ambiguity of domestic scientists in the approaches to assessing investment attractiveness in the tourism sector. The uncertain theoretical component makes some difficulties in implementing the practical application of the described techniques. The most effective approach to defining the concept and objectives of the investment attractiveness of the tourist enterprise of Ukraine, which includes the main tasks: to generalize the definition of investment attractiveness, to analyze modern methods and investment attractiveness of tourism, to determine the ways of creating a successful tourist image of Ukraine in the world.

Prospects of attracting potential investors. The right approach to investment policy, which allows the company to attract the necessary funds for business development. Determine investment attractiveness as the basis for the level of income that an investor can obtain, and minimize the risks of investing.

Ukraine has the resources and potential for the active development of the tourism industry. Ukraine can successfully use the methods of assessing investment attractiveness, using the experience gained from foreign countries. Taking into account the peculiarities of the level of economy, geographical location, historical heritage of all regions of the country, there are all the chances to reach a worthy level in the tourism sector and become an investment attractive.

Special attention is paid to the need to develop and develop perspectives on increasing investment attractiveness of tourism in tourist-attractive regions of Ukraine.

Key words: investment; enterprise; investment potential; investment attractiveness.